НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

Кафедра дерматології та венерології

з курсом косметології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти

Національного медичного університету

імені О.О. Богомольця з науково-педагогічної

та навчальної роботи, доктор медичних

наук, професор Олег ВЛАСЕНКО

«__» 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 24. Внутрішня медицина

(*дерматологія та венерологія*)

(Основна дисципліна)

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я »

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітня програма: ОПП «Медицина»

2026 - 2027 навчальний рік

ОПП «Медицина» кафедри **шкірних та венеричних хвороб з курсом косметології** для студентів за спеціальністю «**лікувальна справа**»

Розробники: Степаненко В.І. зав. кафедри, д.мед.н., професор, Свирид С.Г. - д.мед.н., професор, Федоренко О.Є.- д.мед.н., професор., Литинська Т.О.- д.мед.н., професор., Степаненко Р. Л. - д.мед.н., професор., Коляденко К.В. – к.мед.н., доцент. Іванов С. В. - к.мед.н., доцент.,Чернишов П.В. - к.мед.н., доцент., Бардов П.В. - к.мед.н., доцент.

ОПП «Медицина» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри дерматології та венерології з курсом косметології

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2026 року

Завідувач кафедри, д.мед.н., професор В.І. Степаненко

Розглянуто і затверджено на засіданні ЦМК з терапевтичних дисциплін Національного медичного університету імені О.О.Богомольця

Протокол № від « » 2026 р.

Голова ЦМК з терапевтичних дисциплін Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

доктор медичних наук, професор О. Б. Яременко

Гарант освітньої (освітньо-професійної) програми

д.мед.н., професор В.С. Мельник

Начальник відділу навчально-методичної роботи, ліцензування та акредитації, PhD, доцент І.І. Кучеренко

1. **Опис навчальної дисципліни**

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів - 3</td><td>Галузь знань
14.01.20 - Дерматологія</td><td rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Напрям підготовки
1101 - Медицина</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="4">Спеціальність:
Лікувальна справа</td><td>Рік підготовки – 4-й</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 10</td><td>Семестр – 7-8-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне наукове-дослідне завдання _____</td><td>Лекції – 10 год.</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин - 90</td><td>Практичні, семінарські – 40 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 25
самостійної роботи студента - 20</td><td rowspan="4">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
спеціаліст</td><td>Лабораторні – 0 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота - 40 год.</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання – 0 год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю: ПМК</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для ленної форми навчання 60%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: визначати етіологічні та патогенетичні фактори появи та клінічного перебігу поширених шкірних та венеричних захворювань, на основі клініко-лабораторного обстеження встановлювати кінцевий діагноз та призначати відповідне лікування.

Завдання: оволодіти основами діагностики та принципами лікування і профілактики найбільш розповсюджених шкірних та венеричних захворювань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: етіологію, патогенез, особливості клінічного перебігу, методи діагностики та принципи лікування розповсюджених дерматозів.

вміти: аналізувати дані лабораторних досліджень, проводити диференційну діагностику, та призначати відповідне лікування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Пропедевтика дерматології

Тема 1. Анатомія, гістологія, фізіологія та патогістологія шкіри людини.

Тема 2. Елементи висипки та методика обстеження дерматологічних хворих.

Змістовий модуль 2. Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри

Тема 1. Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз).

Тема 2. Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані піодермії).

Змістовий модуль 3. Папульозні та мікотичні захворювання шкіри

Тема 1. Псоріаз та червоний плоский лишай.

Тема 2. Мікози (керато- та кандидамікози, дермофітії).

Змістовий модуль 4. Алергодерматози та бульозно-веззикульозні хвороби шкіри

Тема 1. Алергодерматози (дерматити, екземи, таксидермії).

Тема 2. Пузирчатка справжня, дерматоз Дюринга, герпеси.

Змістовий модуль 5. Написання навчальної історії хвороби з дерматології

Тема 1. Розгляд диференційної діагностики та захист історії хвороби.

Тема 2. Огляд хворих.

Змістовий модуль 6. Сучасна епідеміологія та класифікація венеричних хвороб

Тема 1. Характеристика хвороб, що передаються статевим шляхом.

Тема 2. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу.
Тема 3. Первинний період сифілісу.

Змістовий модуль 7. Вторинний період сифілісу
Тема 1. Вторинний період сифілісу та його диф. діагностика

Змістовий модуль 8. Третинний та вроджений сифіліс
Тема 1. Третинний сифіліс.
Тема 2. Вроджений сифіліс.
Тема 3. Принципи лікування та профілактики сифілісу.

Змістовий модуль 9. Гонорея та ВІЛ/СНІД інфекція
Тема 1. Гонорея та її ускладнення.
Тема 2. Не гонорейні ураження сечостатевих органів.

Змістовий модуль 10. Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції**.**
Підсумковий модульний контроль
Тема 1. ВІЛ/СНІД-інфекції**.**
Тема 2. ПМК: теоретичні знання та практичні навички

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
Модуль 1 Дерматологія та венерологія						
Змістовий модуль 1. Пропедевтика дерматології						
Тема 1. Анатомія, гістологія, фізіологія та патогістологія шкіри людини.	4,5	0,5	2	0	0	2
Тема 2. Елементи висипки та методика обстеження дерматологічних хворих.	4,5	0,5	2	0	0	2
Разом зі змістовним модулем 1	**9**	**1**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 2. Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри						
Тема 1. Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз).	4,5	0,5	2	0	0	2
Тема 2. Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані піодермії).	4,5	0,5	2	0	0	2
Разом зі змістовним модулем 2	**9**	**1**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 3. Папульозні та мікотичні захворювання шкіри						
Тема 1. Псоріаз та червоний плоский лишай.	4	0	2	0	0	2

Тема 2. Мікози (керато- та кандидамікози, дермофітії).	5,5	1,5	2	0	0	2
Разом зі змістовним модулем 3	**9,5**	**1,5**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 4. Алергодерматози та бульозно-веззикульозні хвороби шкіри						
Тема 1. Алергодерматози (дерматити, екземи, таксидермії).	5	1	2	0	0	2
Тема 2. Пузирчатка справжня, дерматоз Дюринга, герпеси.	5,5	1,5	2	0	0	2
Разом зі змістовним модулем 4	**10,5**	**2,5**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 5. Написання навчальної історії хвороби з дерматології						
Тема 1. Розгляд диференційної діагностики та захист історії хвороби.	6	0	2	0	0	4
Тема 2. Огляд хворих.	2	0	2	0	0	0
Разом зі змістовним модулем 5	**8**	**0**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 6. Сучасна епідеміологія та класифікація венеричних хвороб						
Тема 1. Характеристика хвороб, що передаються статевим шляхом.	1,75	0,25	0,5	0	0	1
Тема 2. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу.	4,25	0,25	2	0	0	2
Тема 3. Первинний період сифілісу.	2,75	0,25	1,5	0	0	1
Разом зі змістовним модулем 6	**8,75**	**0,75**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 7. Вторинний період сифілісу						
Тема 1. Вторинний період сифілісу та його диф. Діагностика	8,5	0,5	4	0	0	4
Разом зі змістовним модулем 7	**8,5**	**0,5**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 8. Третинний та вроджений сифіліс						
Тема 1. Третинний сифіліс.	3,25	0,25	1,5	0	0	1,5
Тема 2. Вроджений сифіліс.	2,25	0,25	1	0	0	1,0
Тема 3. Принципи лікування та профілактики сифілісу.	3,25	0,25	1,5	0	0	1,5
Разом зі змістовним модулем 8	**8,75**	**0,75**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 9. Гонорея та ВІЛ/СНІД інфекція						
Тема 1. Гонорея та її ускладнення.	4,5	0,5	2	0	0	2
Тема 2. Не гонорейні ураження сечостатевих органів.	4,5	0,5	2	0	0	2
Разом зі змістовним модулем 9	**9**	**1**	**4**	**0**	**0**	**4**
Змістовий модуль 10. Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Підсумковий модульний контроль						
Тема 1. Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції	2	1	1	0	0	0
Тема 2. ПМК: теоретичні знання та практичні навички	7	0	3	0	0	4
Разом зі змістовним модулем 10	**9**	**1**	**4**	**0**	**0**	**4**
Усього годин	**90**	**10**	**40**	**0**	**0**	**40**

5. Теми семінарських занять

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	**Пропедевтика дерматології** Анатомія, гістологія, фізіологія та патогістологія шкіри людини. Елементи висипки та методика обстеження дерматологічних хворих.	**4**
2.	**Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри** Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз). Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані піодермії).	**4**
3.	**Папульозні та мікотичні захворювання шкіри** Псоріаз та червоний плоский лишай. Мікози (керато- та кандидамікози, дермофітії).	**4**
4.	**Алергодерматози та бульозно-веззикульозні хвороби шкіри** Алергодерматози (дерматити, екземи, таксидермії). Пузирчатка справжня, дерматоз Дюринга, герпеси.	**4**
5.	**Написання навчальної історії хвороби з дерматології** Розгляд диференційної діагностики та захист історії хвороби. Огляд хворих.	**4**
6.	**Сучасна епідеміологія та класифікація венеричних хвороб** Характеристика хвороб, що передаються статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний період сифілісу.	**4**
7.	**Вторинний період сифілісу** Вторинний період сифілісу та його диф. діагностика	**4**
8.	**Третинний та вроджений сифіліс** Третинний сифіліс. Вроджений сифіліс. Принципи лікування та профілактики сифілісу.	**4**
9.	**Гонорея та ВІЛ/СНІД інфекція** Гонорея та її ускладнення. Не гонорейні ураження сечостатевих органів.	**4**
10.	Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції **Підсумковий модульний контроль** Теоретичних знань Практичних навичок	**2** **2**

7. Теми лабораторних занять

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Анатомія, гістологія, фізіологія та патогістологія шкіри людини.	2
2.	Елементи висипки та методика обстеження дерматологічних хворих.	2
3.	Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз).	2
4.	Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані піодермії).	2
5.	Псоріаз та червоний плоский лишай.	2
6.	Мікози (керато- та кандидамікози, дермофітії).	2

7.	Алергодерматози (дерматити, екземи, таксидермії).	2
8.	Пузирчатка справжня, дерматоз Дюринга, герпеси.	2
9.	Розгляд диференційної діагностики та захист історії хвороби.	4
10.	Характеристика хвороб, що передаються статевим шляхом.	1
11.	Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу.	2
12.	Первинний період сифілісу.	1
13.	Вторинний період сифілісу та його диф. Діагностика	4
14.	Третинний сифіліс.	1,5
15.	Вроджений сифіліс.	1
16.	Принципи лікування та профілактики сифілісу.	1,5
17.	Гонорея та її ускладнення.	2
18.	Не гонорейні ураження сечостатевих органів.	2
19.	Підготовка до ПМК	4
	Разом	**40**

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота передбачає виконання студентом наукової роботи, участі в науковій конференції факультету, університету чи іншого ЗВО, підготовка та публікація тез, наукової статті, реферату. Створення презентацій та ілюстративного матеріалу по темам дисципліни. Оцінюється під час поточного навчання. Бали за індивідуальну роботу становлять від 0 до 5 балів, які додаються до поточного оцінювання. Поточне оцінювання результатів навчання максимум може мати 80 балів (75 за практичні заняття і 5 балів за індивідуальну роботу студента).

10. Методи навчання

Словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, пошуковий, дискусійний, практично-діяльнісний, інтерактивний, метод проблемного та дослідницького навчання, інноваційний, методи змішаного навчання та метод проектів.

11. Методи контролю

Усний, письмовий, практичний контроль

12. Розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Лекції № 10 = 10 балів. 1 лекція = 1 бал.

12.2. Практичні заняття

Поточне тестування та самостійна робота																				ПМК	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6			Змістовий модуль 7	Змістовий модуль 8			Змістовий модуль 9		Змістовий модуль 10			
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т 10	Т 11	Т 12	Т1 3	Т14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Т 19	Т 20	Т 21		
3, 5	**3, 5**	**3, 5**	**3, 5**	**3, 5**	**3, 5**	**3, 5**	**3, 5**	**3, 5**	**3, 5**	**2, 5**	**2, 5**	**2**	**7**	**2, 5**	**2, 5**	**2**	**3, 5**	**3, 5**	**7**	**-**	**120**	**200**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для екзамену (ПМК)
170-200	Відмінно, A
155-169	Добре, B
140-154	Добре, C
125-139	Задовільно , D
111-124	Задовільно, E
60-100	Незадовільно, FX
1-59	Незадовільно, F. Повторне вивчення дисципліни. Складання кінцевого контролю та 2-х перескладань до початку нового навчального року.

13. Методичне забезпечення

Методичні розробки практичних занять для викладачів та студентів.
Методичні розробки лекцій та в електронні презентації.
Наглядні посібники: муляжі, таблиці, слайди.
Підручник «Дерматологія та венерологія».

14. Рекомендована література

Базова

Дерматологія Венерологія / підручник за редакцією В.І. Степаненко, 2025. - 926 с.

Дерматологія / навчальний посібник за редакцією Девіда Дж. Гоукроджера, Майкла Р.Ардерн-Джонс., 2023. -175 с.

Допоміжна

Лазери, світлотерапія та енергетичні пристрої. Процедури в косметичній дерматології.\ переклад 5-видання за редакцією Елізабет Танзі, Джеффріс С. Довер, 2024, -267 с.

15. **Інформаційні ресурси - в**икористання електронних інформаційних ресурсів у бібліотеках, електронних архівах і базах даних